

■ Огранак ТЕНТ обележио 51. годину успешног рада

Велики ремонти за дужи радни век

СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ВИРУСА

COVID-19

У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70% алкохола**. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрсом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

Ако кашљете или кијате, **прекријте уста и нос** надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

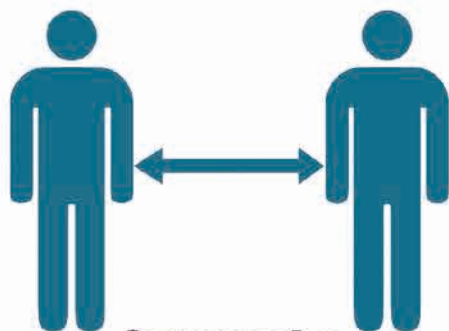
Заједно против COVID-19!

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфикујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

ЗАПОСЛЕНИ И СТРАНКЕ ОБАВЕЗНИ СУ ДА НОСЕ ЗАШТИТНЕ МАСКЕ ПРИЛИКОМ УЛАСКА И ИЗЛАСКА И ЗА СВЕ ВРЕМЕ БОРАВКА У СВИМ ПРОСТОРИЈАМА ЈП ЕПС, БЕЗ ИЗУЗЕТКА.

У наредном периоду биће пооштрене контроле ношења заштитних маски.

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додирujete лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

04

из ЕПС групе

Милорад Грчић, в.д. директора ЕПС,
на Срећење у РБ „Колубара“
„Глодар 7“ на Пољу „Ц“

06

догађаји

Огранак ТЕНТ обележио 51. годину
успешног рада
Велики ремонти за дужи радни век

10

актуелно

Интегрисани систем менаџмента у ТЕНТ-у
Остварење циљева је интерес свих

11

Термоелектрана „Морава“
Поуздана више од пола века

12

локални мозаик

Председнику ГО Обреновац уручено највише
признање Епархије ваљевске
Чучковићу Орден владике Николаја
Пандемија негативно утицала на природни
прираштај у Обреновцу
Смањен наталитет – повећан морталитет

13

In memoriam: Владимир Лале Андрић
и Влада Батинић
Песници се преселили у бајку

14

временов

ТЕНТ из другачијег угла
Живот у сенци димњака

ЕПС инвестира у заштиту животне средине

Напредује градња система за одсумпоравање у ТЕНТ А

07

Огранак ТЕНТ обележио
51. годину успешног рада

Наставити модернизацију највећих електрана

08

Железнички транспорт ТЕНТ Довоз према потребима

импресум

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

В.Д. ДИРЕКТОРА: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић, ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Радоје Радосављевић, РЕДАКЦИЈА: Миодраг Вуковић, Љиљана Јовичић, Љубивоје Маричић, Сања Врањеш, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Богољуба Урошевића Црног 44, 11500 Обреновац, ТЕЛЕФОН: 011/20-54-500, Е-МАИЛ: redakcijatent@eps.rs WEB SITE: www.eps.rs ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: „Комазец“, Инђија, НАСЛОВНА СТРАНА: Миодраг Вуковић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: „Комазец“

Први број листа ТЕ „Никола Тесла“, под називом „Информативни билтен“, изашао је из штампе августа 1978. године, од октобра 1979. носи назив ТЕНТ, а од 15. новембра 2017. године „ЕПС ЕНЕРГИЈА ТЕНТ“

„Глодар 7“ на Пољу „Ц“

Трасу дугу око 12 километара ова масивна рударска машина прешла је за 10 уместо за планираних 12 дана

Рудари и стручњаци „Електропривреде Србије“ завршили су транспорт багера „глодар 7“ за само 10 дана и омогућили да почне рад на новој локацији у Рударском басену „Колубара“.

– Поносан сам на рударе у „Колубари“. И посебно сам срећан јер је на Дан државности и на Срећење Господње багер „глодар 7“ почео да копа угља на новој локацији, на Пољу „Ц“ – рекао је Милорад Грчић, в. д. директора „Електропривреде Србије“, 15. фебруара приликом посете Пољу „Ц“.

Грчић је честитао Дан државности Србије свим запосленима у ЕПС-у.

Багер „глодар 7“ радио је на откопавању угља на Пољу „Д“, а његово премештање организовано је након што је ископао последње тоне у зони Вреоца. Трасу дугу око 12 километара ова масивна рударска машина прешла је за 10 уместо за планираних 12 дана.

Половина транспортне трасе ишла је преко свежих одлагалишта, али је читав подухват добро завршен захваљујући искуству и залагању радника „Колубаре“.

Грчић је честитао рударима на успешно реализованом послу премештања и поновног покретања багера, једног од кључних за производњу угља у „Колубари“. Заједно са Грчићем

почетку рада „глодара 7“ на новој локацији присуствовали су челни људи огранка РБ „Колубара“ и синдиката „Колубаре“.

– Треба нагласити да је половина трасе ишла преко свежих одлагалишта четвртог и другог система, али смо имали ту срећу да су током извођења подухвата запослене пратили повољни временски услови. Честитам свима који су учествовали у транспорту, не само запосленима са Поља „Д“ већ и из Помоћне механизације, јер је све урађено на завидном нивоу – рекао је Срђан Алимпијевић, директор организационе целине „Површински копови“.

Током транспорта багера „глодар 7“ угља се откопавао без прекида, а одвоз ка ТЕНТ-у, „Преради“ и Топлани одвијао се несметано и без проблема. Све је било унапред припремљено за ову ситуацију. Циљ свих ових активности је био да се одвоз угља не смањује.

Р. Е.

■ Физичко-телеметријска осматрања ХЕ „Ђердап 2“

Мерење и анализе чувају брану

Пут до инструмената води кроз лавиринт галерија различитих димензија

Акумулација ХЕ „Ђердап 2“ је максимално пуна. Дунав тренутно доноси око 10.000 кубика воде у секунди. Огроман је притисак на објекат. Силе узгона дословце гурају објекат супротно од силе гравитације и покушавају да натерају објекат да „исплива“ из свог темеља. Без обзира на то што су пре градње објекта урађене обимне студије, објекат једноставно мора да „ради“ услед деловања разних сила. Зато је предвиђено праћење померања конструкције. Једна од метода мерења је

геодетско осматрање објекта, а друга физичко-телеметријско осматрање, за које је у телу бране инсталирано 1.112 инструмената. Контролу, анализу, одржавање и унапређење система води служба за грађевинско одржавање.

– Подаци се узимају по тачно утврђеној динамици, од осматрања помоћу мерних инструмената са потпуно аутоматизованим поступком мерења, читавања, до мануелних инструмената и ручног записивања резултата и преноса података до сервера. Поред аутоматизације система осматрања, до сваког инструмента се мора доћи пешице, да се прочита и упишу вредности, а затим да се оне унесу у систем и пажљиво анализирају како би у сваком тренутку у случају потребе адекватно реаговали – рекла је Сања Ранђеловић, грађевински инжењер, задужена за мерење

деформација ХЕ „Ђердап 2“.

Овај посао она обавља заједно са колегицом Радом Ђурђић, техничарком из „Ђердап Услуга“.

Пут до инструмената води кроз лавиринт галерија различитих димензија. За овај посао мора се имати добра кондиција, треба бити вешт у спуштању и пењању

вертикалним мердевинама, проласку кроз уске просторе, кабловске галерије и без страха од висине или фобије од мрака и затвореног простора.

Сваких 15 дана Сања и Рада обилазе контролне тачке по електрани, без имало страха.

М. Дрча

Напредује градња система за одсумпоравање у ТЕНТ А

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ уложиће стотине милиона евра у пројекте као што је систем за одсумпоравање димних гасова ТЕ „Никола Тесла А“ у наредном периоду јер је то питање здравља грађана и грађанки, као и питање привредног развоја, рекла је проф. др Зорана Михајловић, потпредседница Владе Србије и министар рударства и енергетике, у ТЕНТ А.

Она је са Јанезом Копачем, директором Секретаријата Енергетске заједнице и Такахиом Кацуматом, амбасадором Јапана у Србији и Милорадом Грчићем, в. д. директора ЈП ЕПС обишла радове на изградњи постројења за одсумпоравање димних гасова у највећој ЕПС-овој термоелектрани.

– Пола милијарде евра улажемо заједно само у пројекте одсумпоравања. Услов број један је да смо енергетски безбедни, да имамо довољно гаса, електричне енергије, али једнако важан услов је и заштита животне средине. Србија крупним корацима чини све што може да направи модерне законе и стратегије, желимо постор где ће доћи нове инвестиције, да улажемо и у обновљиве изворе енергије и у

енергетску ефикасност. Искрено верујем да ћемо до краја ове године имати национални план за климу и енергетику и да ћемо већ следеће године бити енергетски зеленији. Вредно ћемо радити на енергетској транзицији која је услов привредног развоја наше земље – рекла је Михајловић.

Милорад Грчић, в. д. директора „Електропривреде Србије“, истакао је да је сваки дан у којем се нешто уради за ЕПС, у смислу производних капацитета и преносних система, велики дан.

– Градња система за одсумпоравање у ТЕНТ А је један од најважнијих и најкрупнијих пројеката у ЕПС-у и један у низу који се спроводи у циљу заштите животне средине и обезбеђивања дугорочности и дуговечности сваког инсталисаног производног капацитета. Систем одсумпоравања који градимо је за блокове А3, А4, А5 и А6. Блокови А1 и А2 доћи ће на ред након великог капиталног ремонта, а гради се и систем за ТЕНТ Б. У претходном периоду смањили смо емисије

прашких материја од осам до 10 пута. До сада је уложено око 500 милиона евра у пројекте заштите животне средине, а планови за наредни период су улагање од 1,2 милијарде евра – рекао је Грчић и додао да очекује да би систем за одсумпоравање у ТЕНТ А могао да буде завршен и нешто пре маја 2022. године, када је планирано.

Јанез Копач рекао је да је радостан што присуствује малој прослави напретка који се дешава у највећој термоелектрани у Србији.

– Енергетска заједница је свеевропска организација, која обједињује тржиште електричне енергије и гаса. Ми смо 2013. усвојили директиву о великим ложиштима, да се додатним ценама оптерете штетне емисије термоелектрана. Енергетика (у Србији) то до сада није плаћала. Сада се то мења због правног оквира Енергетске заједнице – рекао је Копач.

Амбасадор Јапана у Србији Такахио Кацумата истакао је да је постројење за одсумпоравање у ТЕНТ А први пројекат за заштиту животне средине који се реализује у оквиру споразума влада Србије и Јапана који подразумева подршку на путу ка ЕУ.

P.E.

■ Успешна производња у хидроелектранама ЕПС-а

Фебруарски рекорди

После успешне и рекордне производње у јануару, хидроелектране „Електропривреде Србије“ наставиле су са обарањем производних рекорда. Потпуно ревитализована хидроелектрана „Зворник“ и у фебруару је имала рекордну производњу. Ова ХЕ је произвела 72,653 милиона киловат-сати електричне енергије што је

за 26 одсто више од претходног рекорда у фебруарској производњи који је износио 57,769 милиона kWh. Због повољне хидролошке ситуације, ревитализованих агрегата и високе поузданости, план производње за фебруар премашен је за 120 одсто.

И највећа хидроелектрана на Дунаву „Ђердап 1“ произвела је 655,680 милиона kWh и поставила

рекорд у производњи електричне енергије за фебруар. На остварење оваког резултата највећи утицај је имала повољна хидролошка ситуација и погонска спремност агрегата. У ХЕ „Ђердап 1“ до сада је ревитализовано пет агрегата, а када буде завршена ревитализација последњег агрегата, ова ХЕ биће

у могућности да производи више електричне енергије, у складу са хидролошком ситуацијом. Услов за овако успешну производњу створили су добра техничка припрема, модернизација ХЕ, као и припрема језера за надолazeће воде.

P.E.

Велики ремонти за дужи радни век

Уз капитални ремонт блока 1 на локацији ТЕНТ Б, који ће обележити овогодишњу ремонтну сезону у ТЕНТ-у и ЕПС-у, предстоје и ремонти на осталим постројењима огранка ТЕНТ, али и неколико еколошких пројеката од изузетног значаја за српску електропривреду

■ Горан Лукић

Термоелектрана „Никола Тесла А“ у Обреновцу обележила је 7. марта 51 годину успешног рада. Тог датума 1970. године пуштен је у рад први блок, снаге 210 MW, а крајем те године и други блок исте

снаге. Са каснијом изградњом још четири тристамегаватна блока ова термоелектрана је постала највећа фабрика електричне енергије у региону, укупно инсталисане снаге од 1.745 мегавата.

У разговору са Гораном Лукићем, директором за производњу Огранка ТЕНТ,

сазнали смо да је Огранак ТЕНТ у протеклој години радио стабилно уз максимално ангажовање производних капацитета.

– Успели смо да све своје производне капацитете оспособимо да у овом зимском периоду раде онако ефикасно, сигурно и поуздано како су радили и ранијих

година. Није било проблема у производњи и превозу угља, као ни у функционисању топлотних система Обреновца – рекао је Лукић, подсетивши да се град снабдева топлотном енергијом из два најстарија блока и да захваљујући томе становници обреновачке општине имају квалитетно, редовно и економично грејање током читаве грејне сезоне, а по потреби и дуже.

Осврнувши се на производњу у претходној години, Лукић је навео да су запослени током прошле године, и поред непрекидне борбе са короном, чак у једном периоду и карантинског организовања сменског рада, постигли врло добре резултате у производњи електричне енергије.

– На нивоу читавог огранка ТЕНТ испуњено је 99,97 одсто производног плана, а ТЕНТ Б и ЖТ су остварили прекопланску производњу електричне енергије, односно довоза угља – рекао је он. Што се тиче ремонта у 2021.

години, наш саговорник је истакао да би они, према актуелном плану, требало да потрају од марта до новембра. Према његовим речима, тежиште ће бити на ТЕНТ Б, која располаже са две појединачно најснажније производне јединице у ЕПС-у. Тамо су предвиђени ремонти оба блока, због којих ће та термоелектрана већи део године (укупно осам месеци) провести ван мреже. На ТЕНТ А1 биће урађен продужени ремонт у трајању од три месеца, због радова на турбини средњег притиска. Сви остали ремонти у другим деловима

■ Најснажнији термоблокови у ЈП ЕПС

3.000 тона челика

Током капиталног ремонта блока ТЕНТ Б1 требало да се угради више од 3.000 тона челика. Према обиму радова, то ће бити највећи овогодишњи ремонт једног блока у ЕПС-у, у којем ће учествовати више од 30 фирми и, сходно динамици радова, од 500 до 1.000 радника.

огранка трајаће по месец дана, а после њиховог завршетка очекује се да ће им, поново, обезбедити добру „кондицију“ и, као и до сада, значајно место у систему ЕПС-а.

– Овогодишњу ремонтну сезону отвориће 28. марта други блок ТЕНТ Б, а од 4. априла почеће ремонт блока 6 у ТЕНТ А, док ће се „завеса“ спустити у новембру, завршетком капиталног ремонта на блоку 1 ТЕНТ Б. Потрудићемо се да, као и до сада, створимо услове за стабилан, поуздан и ефикасан рад свих наших термокапацитета – нагласио је Лукић. – Три су

погонима производи више од 20 одсто српске струје, и у наредном периоду буде још темељнији ослонац електроенергетског система Србије, али и да снага негових блокова, који су и иначе најјачи у ЕПС-у, буде повећана са садашњих 650 на 670 MW – истакао је Лукић.

Лукић напомиње да су, паралелно са ремонтима постројења, у току и поједини еколошки пројекти од изузетног значаја за огранак ТЕНТ и „Електропривреду Србије“.

– Упркос дуготрајној борби

■ Највећи инсталисани капацитети

веома значајна посла која нам предстоје у оквиру друге фазе ревитализације блока Б1, од којих се први односи на цевни систем котла, односно замену испаривача. Други значајан посао биће ремонт ТА (турбоагрегата), а трећи санација реци-канала. Ако је судити по количини опреме која треба да се угради, у питању је врло обиман и озбиљан захват. Осим тога, биће уграђен и систем NOx, односно систем за редукцију азотних оксида што ће дати још један допринос бољој заштити животне средине – истакао је Лукић.

Он је објаснио да ће по завршетку друге фазе ревитализације „првенац“ ТЕНТ Б бити још снажнији и поузданији.

– Циљ је да ТЕНТ Б, у чијим се

с пандемијом коронавируса, на локацији ТЕНТ А увелико одмиче изградња постројења за одсумпоравање димних гасова. Уговор о изградњи таквог постројења склопљен је и за ТЕНТ Б, где ће после капиталног ремонта блока 1 отпочети припремни радови за ОДГ. Припреме за послове на депонији пепела и шљаке ТЕНТ А, односно изградње касете 4, су већ почеле, у смислу припремних радњи за „освајање“ терена. Што се тиче система угушћеног транспорта, предстоји нам избор извођача радова, уз сагласност KWF банке, која кредитним средствима финансира овај пројекат – закључио је Лукић.

М. Вуковић

Наставити модернизацију највећих електрана

Свечаном седницом колегијума директора Огранка ТЕНТ, којој је присуствовао и Милорад Грчић, в.д. директора ЈП ЕПС, обележен је Дан Огранка ТЕНТ. Од синхронизације првог блока, 7. марта 1970. године, ТЕНТ А је произвео 375 милијарди киловат-часова електричне енергије

У термоелектрани „Никола Тесла А“, свечаном седницом колегијума директора којој је присуствовао и Милорад Грчић, в.д. директора ЈП ЕПС, обележен је Дан Огранка ТЕНТ и 51 година рада првог блока од 210 MW инсталисане снаге, који је синхронизован на електромеру 7. марта 1970. године. ТЕНТ А, са својих шест блокова укупне инсталисане снаге од 1.745 MW временом је израсла у највећу фабрику струје на Балкану која је до сада произвела 375 милијарди киловат-часова. Данас је најснажнији део Огранка ТЕНТ који чини трећину производних капацитета „Електропривреде Србије“ и производи више од 50 одсто српске струје. За више од пола века рада цео Огранак ТЕНТ произвео је 733 милијарде киловат-часова и, заједно са РБ „Колубара“ у Лазаревцу, представља носећи стуб домаћег електроенергетског система.

– Ови резултати показују да су

генерације запослених уложиле велико знање и посвећеност, пре свега у квалитетно одржавање и паметну модернизацију постројења. Последњих пет-шест година улажу се максимални напори и средства како би ТЕНТ, упркос времености, остао најпоузданија карика у нашој електроенергетици. Локација ТЕНТ А је у овом тренутку највеће градилиште, где се гради постројење за одсумпоравање димних гасова на четири блока ове електране, а слично постројење ће бити изграђено и на локацији ТЕНТ Б – рекао је Милорад Грчић.

Горан Лукић, директор за производњу Огранка ТЕНТ, је истакао да је Огранак ТЕНТ прошле године испунио 99,97 одсто производног плана, док су ТЕНТ Б и ЖТ остварили чак и прекопланску производњу.

Милан Петковић, директор ТЕНТ А, указао је на неопходност даљих улагања у термопостројења, како би се очувала и обезбедила енергетска независност земље.

М. Вуковић

Довоз према потребама

И од нас и од рудара „Колубаре“ се очекује да и даље померамо границе, иако смо их, нарочито последњих година, значајно померили навише. Наставићемо да, кроз што бољу сарадњу, испуњавамо обавезе и доприносимо стабилности електроенергетског система Србије, поручују из ЖТ ТЕНТ

■ Квалитетне припреме за зиму омогућиле поуздан рад

Железнички транспорт ТЕНТ и у првим месецима ове године наставља да вози истом „трасом“ којом је пре краја 2020. стигао до пребачаја годишњег плана, али и до најновијег рекорда у довозу угља са

површинских копова РБ „Колубара“ за електране ТЕНТ-а.

Никола Томић, директор ЖТ-а, и његови најближи сарадници сматрају да нема разлога за незадовољство фебруарским довозом, упркос чињеници да се остварење плана, као и у јануару, замало „измакло“. Једногласни су у

процени да ће минималан заостатак из претходна два месеца бити надокнађен током марта.

Према подацима из извештаја, у јануару и фебруару ове године са копова „Колубаре“ за четири електране огранка ТЕНТ (ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара“ и ТЕ „Морава“) укупно је превезено

5.003.347,08 тона (планирана количина 5.171.000 тона), а двомесечни план је реализован са 96,76 одсто. За ТЕНТ А, ТЕНТ Б и ТЕ „Колубара“, у истом периоду, превезено је укупно 4.927.806,08 тона угља. (уместо предвиђене 5.061.000 тона) чиме је план реализован са 97,37 одсто. За

■ Ремонти блокова условиће мањи довоз

Стигла милијардита тона

Година за нама остаће упамћена као једна од најуспешнијих у више од пола века дугој историји ЖТ ТЕНТ. У 2020. ка ТЕНТ А и ТЕНТ Б превезено је укупно 27.790.325 тона угља са површинских копова РБ „Колубара“, чиме је пребачен годишњи план за 1.429.314 тона или 5,52 одсто и надмашен рекорд из 2019. за 349.195 тона или 1,01 одсто. Тријумфалној завршници веома тешке године највише је допринела милијардита тона превезеног терета, која је стигла у ТЕНТ крајем децембра. Нажалост, због борбе са коронавирусом, овај изузетан резултат прошао је незапажено чак међу запосленима из ЖТ-а, у настојању да се систем што боље организује и што ефикасније функционише у доба пандемије.

ТЕНТ А и ТЕНТ Б укупан довоз је износио 4.692.649 тона (планирано 4.780.000 тона) што је 98,17 одсто плана.

У фебруару је из рудника РБ „Колубара“, такође за четири електране огранка ТЕНТ, превезено укупно 2.443.447,96 тона (од предвиђених 2.477.000 тона) или 98,65 одсто планираних количина. За ТЕНТ А, ТЕНТ Б и термоелектрану „Колубара“ превоз је износио укупно 2.407.613,96 тона угља, односно 99,41 одсто плана.

Зиму је обележио мали број ледених дана који су изискивали рад постројења за одмрзавање.

– Постројење за одмрзавање је само један дан радило 24 сата, док је током преосталих пет, шест ледених дана било ангажовано по неколико сати дневно. Привремене проблеме, посебно на локацији ТЕНТ А, проузроковао је повећан број такозваних налепа, као и учесталије испирање бункера за угљ, због чега је време истовара морало да се продужи. На локацији ТЕНТ Б таквих проблема је било мање, јер су бункери за угљ нешто другачији. Потешкоће које смо имали нису се одразиле на стање депонија, на којима су се стекле солидне залихе колубарског лигнита, чак нешто веће од просечних. Почетком марта вратили смо се у „нормалан колосек“ по питању производње и транспорта, те су и прогнозе у вези са остварењем плана поприлично добре. Очекивања су да ћемо на крају месеца моћи да се похвалимо

стопоцентним остварењем, а можда и пребачајем месечног плана – каже Томић.

– С друге стране, на свим локацијама огранка ТЕНТ предстоји сезона пролећних ремоната, која ће условити мање потребе за довозом угља, будући да ће блокови за време ремоната бити заустављени. На локацији ТЕНТ Б, на пример, предвиђени су ремонти блокова 1 и 2, који ће (збирно) бити ван мреже читавих осам месеци. У периоду интензивних ремонтних активности, слична ситуација биће и у осталим електранама – најављује он, уз опаску да су налози за производњом, а тиме и за превозом угља, из године у годину све захтевнији.

И од ЖТ ТЕНТ и од рудара из „Колубаре“ се очекује да и даље померамо границе, иако смо их, нарочито прошле и претпрошле године, значајно померили навише. Трудимо се да, кроз што бољу сарадњу, и у наредном периоду одговоримо обавезама и допринесимо стабилности електроенергетског система Србије, поручују железничари ТЕНТ-а.

Две локомотиве ЖТ ТЕНТ (443-10, чији је произвођач чешка „Шкода“ и 441-06, коју је произвео хрватски „Кончар“) коначно су стигле са ремонтовања из нишког МИН-а, где су због пандемије вируса Covid-19 остале знатно дуже него што је било планирано.

– Показали смо разумевање за проблеме ремонтера у вези

■ Крајем претходне године стигла је и милијардита тона

са набавком резервних делова, организацијом рада и поштовањем рокова, имајући у виду чињеницу да се и сами боримо с пандемијом коронавируса – наводи Никола Томић.

Уз оцену да током јануара и фебруара није било већих проблема у саобраћају, што је добрим делом резултат квалитетних и благовремених припрема за зиму, Драган Станисављевић, шеф Службе вуче, објашњава:

– Све три службе у саставу ЖТ ТЕНТ (Служба вуче, Служба одржавања и Саобраћајна служба) биле су веома добро припремљене за отежан рад у условима зиме,

која ове сезоне ипак није показала своје ћуди. Супротно томе, борба са коронавирусом наметнула је нова правила у вези са организацијом рада, реализацијом програма обуке запослених и полагања стручних испита. Програми обуке су редуковани и спроводе се са мањим групама радника, уз обавезно поштовање прописаних мера, а исто важи и за полагање стручних испита. Овакав режим ће бити на снази све док се не изборимо с пандемијом – закључује Станисављевић.

Љ. Јовичић

■ Нове количине угља непрестано стижу на депоније

Остварење циљева је интерес свих

При спровођењу циљева система менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 и ISO 50001, које ТЕНТ испуњава кроз примену интегрисаног система менаџмента, радници имају пресудну улогу, уз највише руководство и Службу за IMS

■ Рационална потрошња свих врста енергената

У спровођењу циљева система менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 и ISO 50001, које ТЕНТ испуњава кроз примену интегрисаног система менаџмента (IMS), одлучујућу улогу имају запослени. То је истакнуто и на 82. (електронској) седници Одбора за IMS, одржаној 22. јануара, на којој су усвојени циљеви квалитета (QMS), заштите животне средине (EMS), безбедности и здравља на раду (OHSAS) и енергетски циљеви (EnMS) за 2021. годину.

Свест запослених

Радници морају да имају свест о OHSAS политици, о циљевима, о томе на који начин они могу да допринесу да систем безбедности и здравља на раду буде ефикаснији, о томе које су користи од побољшања перформанси система, али и о последицама неусаглашености са захтевима OHSAS система. Од њих се очекује да, када настане инцидент или неусаглашеност, учествују у дефинисању корективних мера, да би се елиминисао узрок инцидента или неусаглашености и да се они не би поновили или појавили на неком другом месту - поручују из Сектора за IMS у ТЕНТ-у.

При усвајању циљева безбедности и здравља на раду (OHSAS), у складу са стандардом ISO 45001, закључено је да ће се њиховом реализацијом у овој години доћи до извесних побољшања у односу на претходну годину. Да би се то постигло, број повреда на раду морао би да се смањи за минимум једну повреду, док би кључни показатељ унапређења за смањење акцидента требало да се снизи за најмање један одсто. Уз то, планирано је смањење броја изгубљених радних дана који су последица повреде на раду, такође за један одсто. Кад је реч о заштити од пожара, очекивања су да број почетних пожара у 2021. опадне за најмање пет одсто, у односу на 2020. годину.

Говорећи о улози запослених у систему менаџмента безбедношћу и здрављем на раду, Драгана Булатовић, Милана Васковић, Марко Арсенијевић и Милош Бођан, инжењери из Сектора за IMS у ТЕНТ-у, наглашавају да консултовање и учествовање радника или (тамо где постоје) представника радника могу да буду кључни фактор успеха за OHSAS, због чега их треба подстицати кроз процесе који су већ успостављени. Они подсећају да се то углавном реализује кроз активности Одбора за безбедност и здравље на раду.

Наши саговорници објашњавају да консултовање обухвата правовремено пружање информација које су неопходне радницима и (тамо где постоје) представницима радника, како би давали повратне информације које организација треба да разматра пре доношења одлуке. Истичу да учествовање омогућава радницима да допринесе процесима доношења одлука о мерама за побољшање OHSAS перформанси и предложеним изменама, уз напомену да добијање повратних информација о OHSAS систему менаџмента зависи превасходно од учествовања радника.

Чланови тима за IMS су сагласни у оцени да би организација требало да обезбеђује да се радници на свим нивоима охрабрују да извештавају о опасним ситуацијама, тако да се могу применити мере превенције и предузети одговарајуће корективне мере. Сматрају да ће пријем предлога бити ефикаснији уколико радници не страхују од претњи отказом, дисциплинских мера и других сличних репресија, у случају да дају предлоге. Указују и на чињеницу да повратне информације од радника и преиспитивање сопственог искуства пружају нове информације о опасностима и OHSAS ризицима, а такође имају значајну

Допринос енергетској ефикасности

Политика IMS, енергетски циљеви и извештаји о енергетском преиспитивању разматрају се на седницама Одбора за IMS и усваја их највише руководство. Од свих запослених у огранку ТЕНТ се очекује да буду упознати са политиком IMS и могућностима да, сходно свом радном месту, допринесу ефикасном коришћењу енергије.

улогу у истраживању инцидената и неусаглашености, као и у утврђивању корективних мера.

Кад је реч о енергетским циљевима за 2021. годину, према стандарду ISO 50001, најважнији су смањење специфичне потрошње топлоте угља за један одсто у односу на претходну годину, смањење потрошње течног горива за један одсто у односу на планирану потрошњу и смањење сопствене потрошње, такође за један одсто, у односу на лане.

Кључну улогу у примени система менаџмента енергијом (EnMS) имају највише руководство огранка ТЕНТ, Служба за IMS, Служба за енергетску ефикасност, именовани енергетски менаџери и тимови за менаџмент енергијом, као и сви запослени. Из Сектора за IMS поручују да, сходно томе, свако од њих има одређене обавезе.

Највише руководство обезбеђује неопходне услове и подршку имплементацији EnMS - осигуравање ресурса, доношење и усвајање Политике IMS, али и других системских докумената који се примењују на свим локацијама огранка ТЕНТ. За сваку локацију именовани су енергетски менаџери и тимови за менаџмент енергијом, који су, заједно са Службом за IMS и Службом за енергетску ефикасност, одговорни за усаглашавање постојећих процеса у ТЕНТ-у са захтевима стандарда ISO 50001. Реализација енергетског преиспитивања, дефинисање и праћење енергетских циљева њихови су главни задаци.

Љ. Јовичић

Поуздана више од пола века

Током 52 године рада, једини блок ове електране, од 125 MW инсталисане снаге, произвео је и испоручио електроенергетском систему Србије 23.367.973.000 киловат-часова електричне енергије, на мрежи провео 245.795 сати и утрошио 27.762.727 тона угља

■ Љубиша Петровић

– Захваљујући одлуци ЕПС-а да се уђе у ову позамашну инвестицију, наша електрана, упркос скромној снази у мегаватима, и даље носи епитет важног фактора стабилности домаћег електроенергетског система и главног покретача привреде у Поморавском округу – каже Љубиша Петровић, директор ТЕ „Морава“, и наглашава да су за квалитетно одржавање, зналачко управљање и константно унапређивање производних капацитета заслужне бројне генерације запослених, које су своја искуства несебично преносиле на млађе колеге, истовремено их учећи одговорности, радној дисциплини и припадности фирми, али и другарству, хуманости и солидарности, по чему је већ

Учинак

У 2020. години термоелектрана „Морава“ је произвела 491.933.000 киловат-часова електричне енергије, провела на мрежи 4.773 сата и потрошила 637.329 тона угља. О високој погонској спремности, поузданости и расположивости ове електране најбоље говори податак да се у првих шест месеци прошле године на њеном блоку догодио само један застој због техничког кvara. Захваљујући интервенцији професионалних екипа тај квар је отклоњен за мање од 24 сата, после чега је блок наставио са нормалним радом.

деценијама познат овај мали, али хомоген и сложен колектив.

Наш саговорник подсећа да је у 2020. години обављен „продужени“ ремонт блока, који је према плану трајао 44 дана. Уз раднике из огранка ТЕНТ, били су ангажовани и извођачи радова из 26, углавном домаћих фирми (ПРО ТЕНТ, „Феромонт“, ПДВ Инжењеринг, „МИС Систем“, ТЕ „Косово“ Обилић, ПК „Косово“, „Гоша Монтажа“, ЕИ „Никола Тесла“, „ИМП Аутоматика“, „Термоелектро Енел“ и друге).

– Њиховим залагањем завршени су сви неопходни послови и предузете све расположиве мере како би се омогућио поуздан и стабилан рад ове термоелектране, према налозима диспечерске службе ЕПС-а, али и по слову закона ЕУ. Уз озбиљне и обимне захвате на виталним деловима постројења, нису изостали ни радови на допреми угља, као ни на депонији пепела и шљаке – објашњава Петровић.

И поред упорне борбе са пандемијом вируса Covid-19, прошлог пролећа интензивно се радило на касети 8 депоније пепела и шљаке. Надвишењем насипа касете 8 обезбеђен је простор за

депоновање пепела и шљаке у количини од око 280.000 кубних метара. У „Морави“ су посебно поносни на то што је комплетан пројекат (од идеје на папиру до радова на терену) реализован сопственим снагама и што се минималним улагањима дошло до максималних уштеда. Задовољни ефектима, планирају још једно надвишење насипа касете 8, којим би се обезбедио додатни простор за одлагање 240.000 кубних метара пепела и шљаке, довољан за 420 дана несметаног рада електране.

Последњих година, осим на производњи и одржавању, нагласак је на имплементацији интегрисаног система менаџмента (IMS) која се, као и на нивоу читавог огранка ТЕНТ, спроводи кроз примену четири стандарда, везана за квалитет, заштиту животне средине, заштиту на раду, као и на управљање енергијом.

– За 2021. годину предвиђен је стандардни ремонт блока, у трајању од 29 дана. Блок би се зауставио 3. маја, због почетка ремонтних радова, а поново би се вратио на мрежу 31. маја, спреман да испуни обавезе у систему ЕПС-а.

Љ. Јовичић

Термоелектрана „Морава“ у Свилајнцу 21. марта обележила је 52 године рада. Тог датума, давне 1969, уписана је у привредни регистар ондашње државе, чиме је и званично постала део електропривреде Србије. Њен једини блок, инсталисане снаге од 125 MW, синхронизован је на мрежу пар месеци раније, 31. јануара, када је практично отпочео с производњом. Од тада до данас произвео је 23.367.973.000 киловат-часова електричне енергије, одрадио 245.795 сати и утрошио 27.762.727 тона угља.

Током више од пола века на блоку је реализовано осам капиталних ремонта, од којих је „најсвежији“ изведен у две фазе, 2015. и 2016. године. Подразумевао је ревитализацију са еколошком модернизацијом постројења, у коју је укупно уложено 27 милиона евра, од чега је пет милиона (из донације ЕУ) издвојено за електрофилтер. Тиме је продужен радни век, повећана поузданост и енергетска ефикасност најмање, али најчистије српске термоелектране, а њен рад је коначно усклађен са европским стандардима у заштити животне средине.

■ ТЕ „Морава“

Чучковићу Орден владике Николаја

Уз честитке у благослов лауреату, Филип Јаковљевић, архијерејски заменик, подсетио на речи Светог владике Николаја: „Ако си прави Србин, мораш бити задужбинар“

Мирослав Чучковић, председник Градске општине Обреновац, одликован је највишим признањем Епархије ваљевске – Орденом Светог владике Николаја, по жељи и вољи блаженопочившег епископа ваљевског господина Милутина. У присуству породице и пријатеља, Чучковић је орден примио на велики верски и државни празник, Срећење Господње,

из руку и уз благослов Филипа Јаковљевића, архијерејског заменика.

– Желим Вам здравља, духовне радости и сваког божјег благослова, на многаја лjeta – рекао је том приликом Јаковљевић.

Честитајући празник присутним верницима, пренео је поздраве и благослове епископа шабачког и администратора Епархије ваљевске

Литургија

Уручењу Ордена владике Николаја првом човеку Обреновца Мирославу Чучковићу претходила је света архијерејска литургија, којом је начелствовао игуман лелићки Георгије, уз саслужење архијерејског заменика Филипа, ђакана ваљевског Момчила и свештенства обреновачке Цркве силаска Светог Духа на апостоле. Међу присутнима на литургији био је и Милорад Грчић, в. д. директора ЈП „Електропривреда Србије“.

господина Лаврентија, подсетивши се речи Светог владике Николаја, завета и аманета његовог: „Ако си прави Србин, мораш бити задужбинар“.

Архијерејски заменик прочитао је и текст Грамате, која је заједно са овим високом признањем уручена Мирославу Чучковићу.

– Имамо изузетну част и потребу да, на основу устава Српске православне цркве, а у име Епархије ваљевске, благоизволимо одликовати Орденом Светог владике Николаја, председника општине

Обреновац, господина Мирослава Чучковића из Обреновца, за на делу исказану љубав према Епархији ваљевској, за помоћ и пожртвованост у изградњи и обнови храмова и манастира на територији Епархије ваљевске. Нека је благослов божји на њему, како би се испуниле речи Спаситељеве. Нека се светли светлост вазда пред људима, да виде добра дела ваша и прославе оца нашега који је на небесима, свагда, сада и у векова, амин – наводи се у Грамати.

Љ. Јовичић

■ Пандемија негативно утицала на природни прираштај у Обреновцу

Смањен наталитет – повећан морталитет

У 2020. години рођене су 53 бебе мање него у 2019, док се број умрлих у истом периоду повећао за 129. Код извесног броја преминулих као директан узрок смрти наведен је коронавирус

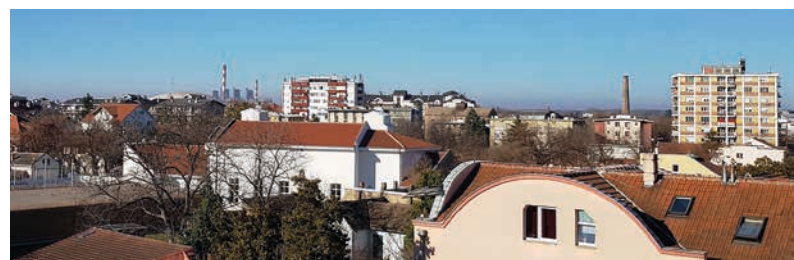
Према подацима надлежних служби (Патронажна служба при Дому здравља и Матична служба) у општини Обреновац је 2020. године рођено мање беба него 2019. године. Прошле године је евидентирано више смртних случајева него годину дана раније. Као један од главних криваца за

негативан природни прираштај означен је вирус Covid -19, који већ више од дванаест месеци хара читавом планетом.

На пад наталитета, објашњавају стручњаци, утицали су многи фактори, од којих су најпресуднији смањен број склопљених бракова, страх од коронавируса и неизвесна епидемиолошка ситуација.

– У протеклој години на подручју обреновачке општине рођено је 650 деце, док су 2019. године на свет дошла 703 новорођенчета. Одмах по рођењу свака беба бива пријављена нашој патронажној служби, која редовно одлази на терен и, нарочито у првим данима, пружа неопходну помоћ родитељима око њене неге – каже др Обрад Исаиловић, директор Дома здравља у Обреновцу.

Подаци којима располаже обреновачка Матична служба показују да се током 2020. године догодило 736 смртних случајева, док их је током 2019. било 607.

– Разлика у броју преминулих (129) недвосмислено указује на пораст морталитета – прецизира Виктор Стојковић, шеф те службе, уз напомену да је реч искључиво о лицима која су преминула на територији општине Обреновац. За лица која су из Обреновца, а премину, на пример, у болницама на подручју Београда, евиденција се не води у овдашњој Матичној служби.

– Смртност у Обреновцу је најчешћа од разних облика тумора или срчаних обољења, с тим што је у 2020. години евидентиран и извесан број преминулих у чијој

потврди о смрти пише да је она наступила као директна последица вируса Covid -19. Углавном су то биле старије особе, али је било и оних у млађој животној доби, од свега тридесетак година. Без обзира што није драстичан, тај број јесте забрињавајући – закључује Стојковић.

Негативан природни прираштај у 2020. у односу на 2019. бележи се и у читавој Србији. Према подацима Републичког завода за статистику, прошле године је забележен пад наталитета за 2,8 одсто и пораст морталитета за 13,9 одсто.

Љ. Јовичић

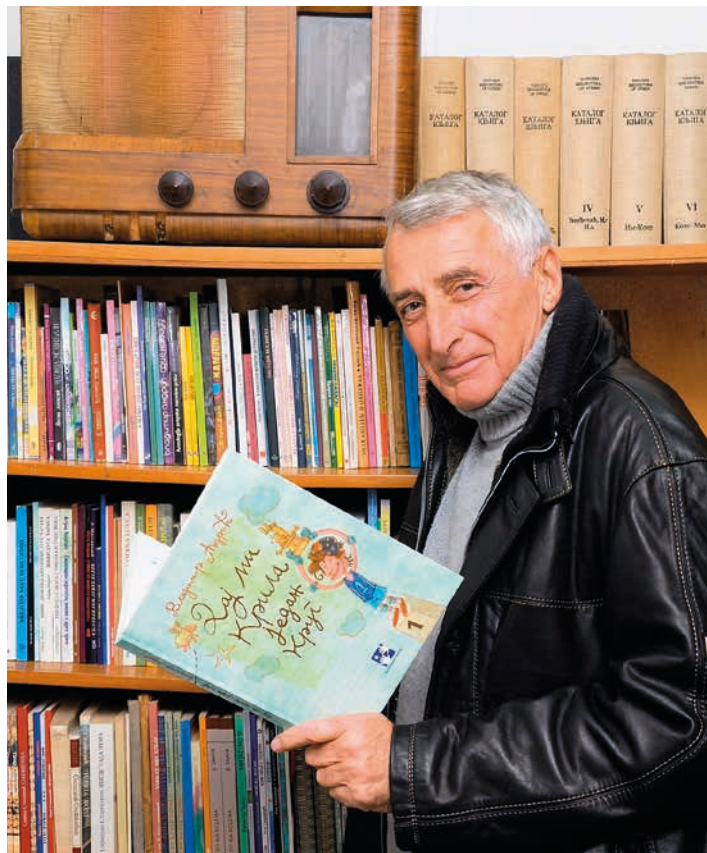
Песници се преселили у бајку

Културни миље
Обреновца и Србије
осиромашен
одласком двојице
врсних књижевних
стваралаца
и дивних људи

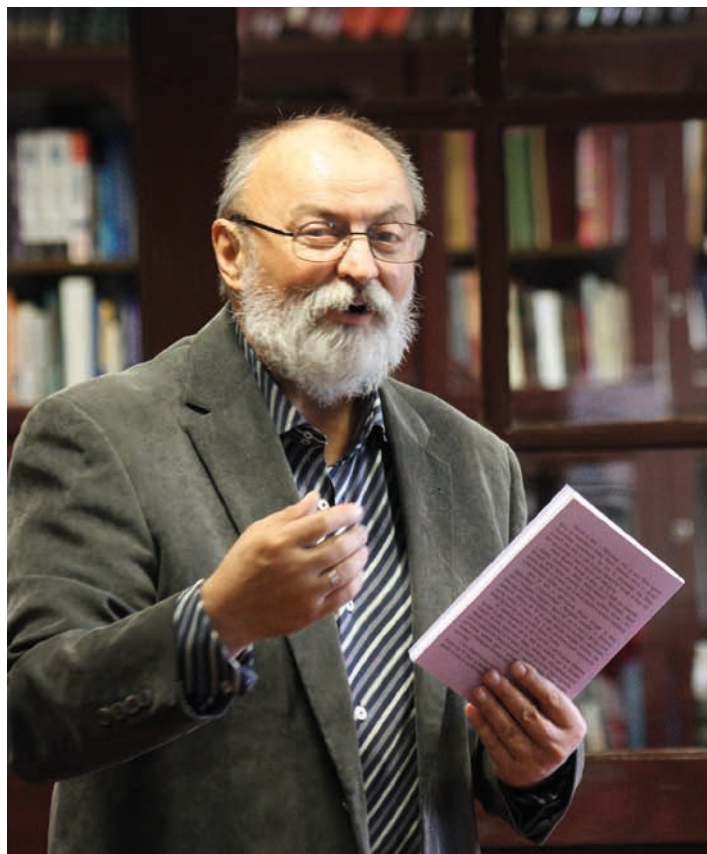
Крајем 2020, односно почетком 2021. године Обреновац и Србија остали су сиромашнији за двојицу угледних културних и јавних радника, али, наравно, дивних људи, који су својим стваралаштвом оставили упечатљив траг у сећањима многих поклоника писане речи, квалитетних радио, ТВ и филмских садржаја. У фебруару је са сцене заувек отишао, Владимир Лале Андрић, популарни писац за децу, телевизијски, филмски и позоришни сценариста и редитељ, али и дугогодишњи уредник у Редакцији деце у програму РТС-а. Нешто раније, у децембру прошле године, напустио нас је Влада Батинић, цењени професор и талентовани писац, својевремено и „прво перо“ обреновачког Књижевног клуба и главни и одговорни уредник часописа „Палез“.

Владимир Лале Андрић је рођен 1944. године у Обреновцу. Завршио је гимназију у Ваљеву, а дипломирао режију на Академији за позориште, филм, радио и телевизију у Београду. Од 1968. године био је уредник у Редакцији деце у програму, а на функцији главног и одговорног уредника те редакције, 2009. године дочекао пензионисање.

Аутор је изузетно гледаних емисија за децу и младе, међу којима су: „Биографије“, „Јунак нашег детињства“, „Дом у којем живим“, „Песници свог заната“, „Дај ми крила један круг“, „Лаку ноћ децо“, „Пустолов“. Успешно се опробао и као редитељ неколико телевизијских филмова: „Шешир професора Косте Вујића“, „Брзе године“, „Ратнички таленат“, „Награда године“, „Хроничан живот“.

■ Владимир Андрић

■ Влада Батинић

Његове драме су доживеле велики број извођења на радију и на позоришној сцени. Објавио је више књига поезије и прозе, намењених првенствено најмлађим читаоцима: „Напред плави, смеђи и црни“, „Вечерњи слон“, „Срце на зиду“, „Пустолов“, „Кроз гудуре Обреновца“, „Дај ми крила један круг“, „Лале Рашин усред света“ и друге.

Добитник је бројних књижевних признања међу којима су најзначајније: „Невен“, „Политикин забавник“, „Змајеве деце игре“, „Деца књига године“. Награду за животно дело „Мали принц“ добио је „за изузетан допринос развоју културе и сценске уметности за децу“, 2020. године.

Изненадни одлазак још једног Обреновчанина, професора Владе Батинића, оставио је у неверици његову породицу, али и његове пријатеље, ђаке, љубитеље занимљивих штива са препознатљивим ауторским печатом.

Влада Батинић је рођен 1958. године у Београду. Дипломирао је на Филолошком факултету. Био је професор српског језика, а затим и библиотекар у Пољопривредно-хемијској школи у Обреновцу. Објавио је шест књига поезије за децу и један роман за најмлађе. Песничке књиге су: „Хранљивице“, „Страшљивице“, „Магареће пролеће“, „Понешто ново о познавању природе и друштва“, „Мудрице“ и „Ко се крије иза фамилије“. „Како преживети детињство“ је Батинићев роман за децу који је штампан у неколико издања. За одрасле је написао књигу кратких прича „Језик у пракси“.

Бавио се и глумом у обреновачком аматерском позоришту „Поетски театар“. Одликовало га је сјајно казивање стихова и беседништво. Имао је запажене улоге у представама „Солунци говоре“, „Представа Хамлета у селу Мрдуша Доња“ и „Бомба у глави“.

Добио је више књижевних награда и признања.

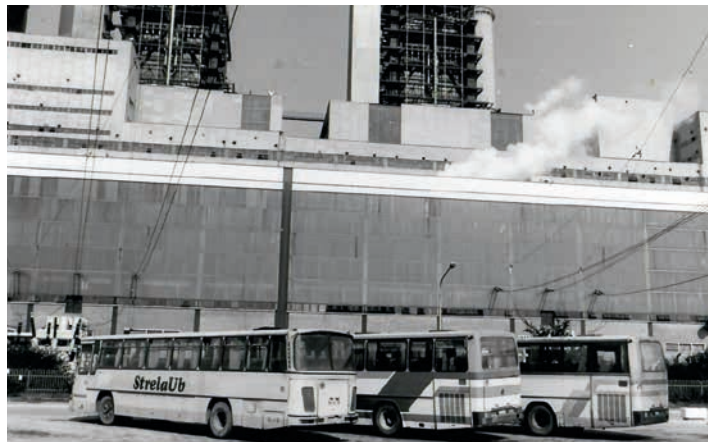
Љ. Јовичић

Живот у сенци димњака

Необични људи и догађаји и анегдоте које живе, тек повремено нас подсети да електричну енергију не праве само машине

Када се говори о ТЕ „Никола Тесла“ у Обреновцу, основна тема је, разумљиво, производња. Тада сви поносно говоре о милијардама киловат-часова електричне енергије које се из постројења шаљу ка грађанима, јер је живот без струје незамислив. При томе се нико не упита ко су људи који праве електричну енергију и са каквим се све проблемима или необичним догађајима сусрећу да би се „осветлио мрак“.

На страницама тадашњег листа „ТЕНТ“ остало је забележено много прича о запосленима и њиховим наравима. Забелешка из 1981. године посебна је, и данас тешко разумљива. Реч је о „стамбеном случају“. Један стручњак ТЕНТ-а није прихватио ниједан од 22 понуђена стана и захтевао је да „због слабог асортимана понуђених станова, стан добије у следећој расподели“. А „главна сметња“ била је што су сви двоипособни станови окренути према сунцу па

■ Аутобуси спремни за превоз запослених

су неподобни за породице са малом децом!

Колико смо били (и остали?) преосетљиви на ситнице, показује пример из те исте, 1981. године. Стигао је налог да се чешће проверавају пропуснице у аутобусима који превозе ТЕНТ-ове раднике и то је изазвало праву лавину негодовања. Углавном, због сујете. „Радим толико година у ТЕНТ-у и стално путујем, а возач ме не зна! Срамота!“, чуло се на сваком кораку. Било је и препирања. Али, ни превозници нису остајали дужни. Нису прописно обележавали називе аутобуских линија, па су правили забуну код путника. Долазило је и до комичних сцена. Дешавало се да је један аутобус на линији полупразан, а у другом, на тој истој линији, било је „као у кошници“.

Старији пензионери ТЕНТ-а и дан-данас препричавају необичан

догађај из 1986. године. Блоковођу Мијовића на блоку ТЕНТ А4 напрасно заболио зуб, па је звао амбуланту и питао може ли код стоматолога после завршетка смене. Сам је на команди и не може у радно време да дође у амбуланту. А зуб – боли па боли. Све више. После неколико блоковођиних позива и запиткивања шта да ради, зубар Милутин Терзић узима торбу, облачи мантил и одлази на блок 4. Помогао је блоковођи Мијовићу на лицу места. Иако ту није баш све било по прописима, живот је, ето, на своју руку исписао једну несвакидашњу, топлу људску причу.

ОРА јер се (не) мора

Мало ко се данас сећа да је од 9. јуна 1980. на градилишту ТЕНТ Б била организована омладинска радна акција (ОРА). Трајала је три месеца. Свакога дана по 150 бригадира из свих крајева ондашње Југославије, смештених у Шапцу, радило је на уређивању и озелењавању терена око будуће електране. Посао ни лак ни једноставан. Терен је био мочваран, разрован булдозерима и тешком механизацијом. Али, радило се с песмом, добровољно и бесплатно. Тако је време било.

Немогуће је не присетити се и Дејана Стевановића Бате, техничара, због вештине коју му је Бог подарио. У термоелектрани је одувек радио велики број врских стручњака и мајстора, али Бата је – Бата. О овом „човеку од гуме“ писано је на страницама листа

„ТЕНТ“ 2001. године, а и раније се знало за њега. Дејан је једини који, кад се ремонтује генератор, може да се провуче између штапова и кружне ивице статора и скине опруге за аксијално (по дужини) стезање штапова. Он је у стању да својих 1,92 метра висине и око 70 килограма тежине провуче и смести у простор који није шири од 40 сантиметара и ту два-три сата, без паузе, ради на температури од 45 степени. Новинарима је више пута објашњавао своју „технику“ завлачења. Суштина је у томе да при провлачењу мора што више да издахне ваздух. Ако је тешко удахнути и дуже задржати ваздух, онда можемо замислити колико је тек тешко урадити оно што је сасвим супротно.

А било је и необичних догађаја... О жетви ражи на депонији пепела и шљаке, крајем осамдесетих година прошлог века, када се веровало да депонија можда може да буде и – житница, већ је писано у овој рубрики. Нашим времепловом „надлетали“ смо и овце на разводном постројењу „Младост“ које су запослени купили и чували да „шишају“ траву испод жица. Оно што још није споменуто је напад „немани из Саве“, средином 2007. године, на Црпну станицу ТЕНТ Б. Наиме, те године појавиле су се у реци зелене алге у огромним количинама и озбиљно запретиле да се залепе на сита у Црпној станици и заблокирају одвод расхладне воде до кондензатора и изазову испад блокова са мреже. Нитасте зелене алге натерале су запослене у Црпној станици да их даноноћно скидају са сита, ручно или помоћу млазница. Тих биљака слузаве пихтијасте масе никада није било толико као тог лета пре 14 година. Претпоставља се да су им погодивале високе температуре, низак водостај и успорени ток Саве. „Напад“ алги је трајао готово две недеље, а онда су их „однели“ прве септембарске кише и већи водостај реке.

Тече Сава, а теку и наши животи... Остане тек понеко сећање на људе и поједине необичне догађаје, тек толико да подсети да електричну енергију не праве само машине.

Р. Радосављевић

■ У ТЕНТ А зубна амбуланта ради од 1986. године

Електрофилтери

Електрофилтери су постројења која служе за издвајање прашкастих честица из димног гаса. Дим се прочишћава кроз неколико фаза: наелектрисавање прашкастих материја, њихово кретање ка електродама и таложење на њима. Наталожени пепео са електрода се отреса и пада у левкове електрофилтера одакле се даље транспортује до депоније пепела и шљаке. Тамо где постоји систем маловодног транспорта пепела и шљаке, као у ТЕНТ Б и на петом блоку ТЕ „Колубара“, електрофилтерски пепео издваја се у посебне силосе и продаје цементарама и другим корисницима.

Електрофилтери су саставни део сваког блока. Пошто су у време њихове изградње важили неки други еколошки стандарди, електрофилтере је требало

реконструисати да би емисију ситних честица у диму svelи на максималних 50 милиграма по нормалном метру кубном. У периоду од 2004. до 2016. године реконструисани су електрофилтери на 10 од укупно 14 блокова Огранка ТЕНТ чија је јачина већа од 100 мегавата.

Реконструкција електрофилтера је обухватала надградњу кућишта, замену електрода, повећање активног попречног пресека електрофилтера, смањење брзине димних гасова, уградњу савременијих високонапонских трансформатора и повећање секундарног напоја електричних поља. Ови радови су коштали 67 милиона евра и финансирани су средствима „Електропривреде Србије“, донацијама Европске уније и средствима Фонда за заштиту животне средине Републике Србије.

Р. Радосављевић

